

SANGEN I SKOLEN – et sveip gjennom historien...

Sangens plass i skolen har gjennomgått store forandringer i løpet av 250 år, både i aktivitet, innhold og mål.

F.o.m. innføringen av obligatorisk skole på **1700-tallet**, var ”sangtimen” et fast og uunngåelig innslag i norsk skole.

I **1880-årene** ble det stilt følgende krav til sangundervisningen i skolen:
Barna skulle lære seg til å synge etter noter. Etter hvert ble det også lagt vekt på sangtekniske sider etter mønster fra klassisk sang.

Normalplanen for landsfolkeskolen fra **1922** satte som mål at elevene skulle utvikle stemme og øre og lære å synge salmer ”riktig, rent og vakkert”.

I normalplanen for **1939** heter det: *Målet for sangundervisningen er å oppdra elevene til å bli glade i god sang og til selv å synge de mest alminnelige sanger og salmer så vakkert og riktig som mulig. Dette vil en nå ved å vekke og utvikle barnas sans for god musikk, ved å danne deres stemme og øre og ved å gi dem så mye kjennskap til notelæren og så mye øving i sang etter noter at notene kan bli til noen støtte når de skal lære nye sanger og salmer”.*

Krigsårene **1940-45** fikk en viss betydning for skolesangen ved at man igjen oppdaget og utnyttet sangens evne til å utvikle og gi uttrykk for en følelse av fellesskap og samhold. Sang som ideologisk våpen?

Like etter andre verdenskrig kom de første krav om radikal fornyelse og omforming av musikkfaget; fra ”sang” til ”musikk” med vektlegging av barnas egen aktivitet i timene.

I **50-årene** ble musikken i skolen gjenstand for debatt, bl.a. om sangbøkernes innhold som siden 1880-årene stort sett hadde vært uforandret; sanger som skulle være oppdragende og bidra til en sunn og god utvikling slik at barna skulle bli gode og nyttige samfunnsborgere. Mange musikk lærere ønsket at sangbøkene skulle omformes i tråd med de nye pedagogiske retningslinjene; ta utgangspunkt i barnas egne erfaringer og faktiske sang/musikkrepertoar.

Samtidig som sang ble musikk i skolesammenheng, ble det behov for en ny type sangbøker hvor innholdet bare var sanger, dvs ikke notelære, musikkhistorie, pusteteknikk og kroppsholdning samtidig.

I **de siste årene** har det blitt gjort noen forsøk på å rehabilitere de gamle skolesangene (Lars Lillo-Stenberg m.fl.), uten at disse har fått fornyet status i skolehverdagen. Tvert imot må de ofte vike for det moderne repertoaret – dersom det i det hele tatt blir sunget noe som helst... Men hvorfor ikke synge både gammelt tradisjonsstoff og splitter nye poplåter side om side? Hvorfor velge bort noe, når vi kan få både i pose og sekk? Det må være mulig å være bevisst og fortrolig med vår felles kulturelle bakgrunn og på samme tid være åpen for nye impulser?

